

Dünya Nəsiminin yubileyini qeyd edir

Dünyanın əksər ölkələrində dahi Azərbaycan şairi və filosofu İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyi təntənə ilə qeyd olunur. İtaliyada "Nəsimi günləri" çərçivəsində Roma Sapienza Universitetində Nəsiminin 650 illik yubiley tədbiri və italyan dilinə tərcümə edilən "Nəsimi poeziyası" kitabının təqdimat mərasimi keçirilib.

Leyla Orucova, Nəsiminin şeirlərini rumın dilinə tərcümə etmiş T.Zegrea, Azərbaycan Yazıçılar Birliyi Tərcümə Mərkəzinin sədri Səlim Babullaoğlu və başqa qonaqlar iştirak ediblər.

Moldova Milli Kitabxanasında gerçəkləşən tədbir çərçivəsində Azərbaycan kitablarından, o cümlədən

Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondundan verilən məlumata görə, fondun Azərbaycanın İtaliyadakı səfirləri, Beynəlxalq Roma Sapienza Universiteti və İtaliyanın "Sandro Teti" nəşriyyat evinin birgə təşkil etdiyi tədbirdə universitetin professor və müəllim heyəti, alimlər, azərbaycanlı və italyan tələbələr, diaspor nümayəndələri iştirak ediblər.

Tədbirdən əvvəl Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunun prezidenti Günay Əfəndiyeva Roma Unitelma Sapienza Universitetinin rektoru, Sapienza Fondunun rəhbəri Antonello Biacini ilə görüşündə fond ilə İtaliyanın ali təhsil ocaqları arasında əməkdaşlıq imkanlarını müzakirə edib. Nəsimi yaradıcılığından bəhs edən G.Əfəndiyeva rəhbərlik etdiyi təşkilat haqqında da ətraflı məlumat verib, gələcəkdə universitetdə Türk Dünyası Mərkəzinin yaradılmasını təklif edib. Daha sonra tərəflər arasında birgə əməkdaşlığa dair fikir mübadiləsi aparılıb. Görüşdə Azərbaycanın bu ölkədəki səfiri Məmməd Əhmədzadə də iştirak edib.

Tədbiri açan universitetin professoru Daniel Pommier Vinçelli Azərbaycan mədəniyyətinin İtaliyada təbliği istiqamətində Roma Sapienza Universitetinin fəaliyyətinin, bu xüsusda keçirilən tədbirin əhəmiyyətindən danışıb. O, Nəsiminin yubiley tədbirinin təşkilatçılarına təşəkkür edərək, bu cür tədbirlərin iki ölkə arasında münasibətlərin inkişafına töhfə verdiyini bildirib.

Universitetin professorları Fabio Qrassi və Karlo Çereti Nəsiminin həyat və yaradıcılığından bəhs edərək, onun ədəbi irsinin dünya səviyyəsində araşdırılmasının vacibliyini vurğulayıblar.

G.Əfəndiyeva "Nəsimi ili" ilə bağlı il ərzində Azərbaycanda görülən işlər barədə məlumat verərək bildirib ki, bu yaxınlarda ölkəmizdə Prezident İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın da iştirakı ilə ağacəkmə kampaniyası həyata keçirilib. Fondun prezidenti qurumun əsas məqsədinin türk dünyasının mədəniyyəti və irsinin qorunması, öyrənilməsi, eləcə də beynəlxalq səviyyədə tanınılmasından ibarət olduğunu bildirib.

Qeyd edək ki, İtaliyada Neapol şəhərindən başlanan "Nəsimi günləri"nin sonuncu tədbiri Venesiya şəhərində olacaq.

Ukraynanın Xalq artisti, bəstəkar, A.Dovjenko adına Ukrayna Dövlət Mükafatı laureatı, Ukrayna Kinematografçılar İttifaqının və Ukrayna Milli Bəstəkarlar İttifaqının üzvü Vladimir Quba "Nəsiminin əsərlərinin motivləri əsasında" adlı müəllif kompozisiyası yaradıb.

Müəllif öz əsərini ilk dəfə Nəsiminin "İ şlyaxom İstını postav ya sam..." əsərlər məcmuəsinin Kiyevdə keçirilən təqdimatında səsləndirib. Həmin vaxt Vladimir Petroviç Quba "Nəsiminin əsərlərinin motivləri əsasında" müəllif kompozisiyasını fortepianoda ifa edib və dahi Azərbaycan şairinin şeirlərinə vokal əsərlər silsiləsi

yaratmağa hazır olduğunu bildirib.

Qeyd edək ki, bəstəkar 150-dən çox ekran əsərinə musiqi bəstələyib. Onların arasında "Olesya", "Hər yerdə səma var", "Qayıdan təkrar sevecək", "Uşaqılıq illərimin çöreyi", "Sabah dündənən başlayır", "Qalitski knyazı Daniil" və s. kimi bədii filmlər var.

Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzinin üzvü Marina Qonçaruk deyib: "Böyük Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nəsiminin yaradıcılığının Ukraynada təbliği ilə yanaşı, onun ölkəmizdə müxtəlif incəsənət növlərinə təsiri də çox mühümdür. Məsələn, Nəsimi poeziyasından ilham alan ukraynalı rəssamlar Boqdan Rodyuk-Çekan və İnna Sautina dahi şairin əsərlərinin motivləri əsasında silsilə illüstrasiyalar yaradıblar. İndi isə görkəmli Ukrayna bəstəkarı Vladimir Quba Nəsiminin yaradıcılığına həsr etdiyi musiqi kompozisiyasını ərəsəyə gətirib. Düşünürəm ki, bu, Azərbaycan mədəniyyətinin Ukraynada tanınılmasının əhəmiyyətini göstərir. İstər sadə ukraynalı oxucular, istərsə də görkəmli mədəniyyət xadimləri Azərbaycan mədəniyyəti haqqında yeni informasiyanı böyük maraqla qarşılayır və onu Ukrayna müstəvisində qiymətləndirirlər. Ölkələrimiz arasında mədəniyyət, ədəbiyyat prosesini gələcəkdə də davam etdirmək çox mühümdür. Bu, indi həmişəkindən daha aktualdır".

Nəsiminin 650 illik yubileyi münasibətilə Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı – TÜRKSOY tərəfindən elan edilən xətirə ili çərçivəsində Moldovada tədbirlər təşkil edilib.

Paytaxt Kişinyovda "Nəsimi dünya dillərində" mövzusunda tədbir Azərbaycanın bu ölkədəki səfirləri, TÜRKSOY və Moldova Milli Kitabxanasının birgə təşkilatçılığı ilə reallaşdı. Tədbirdə AMEA-nın Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunun direktoru, akademik Teymur Kərimli, TÜRKSOY-un baş katibinin müavini Bilal Çakıcı, Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyinin TÜRKSOY-dakı təmsilçisi Elçin Qafarlı, Moldovadakı səfirlərimizin müşaviri

Nəsiminin əsərlərindən ibarət sərgi də təşkil olunub.

TÜRKSOY-un baş katibinin müavini Bilal Çakıcı təşkilatın "Anım ili" layihəsi çərçivəsində hər il türk dünyası mədəniyyətində, incəsənətində və ədəbiyyatında böyük iz qoymuş şəxsiyyətlərin xatirəsinin yad edildiyini, irsinin təbliğ olunduğunu diqqətə çatdırıb. Bildirib ki, İmadəddin Nəsimi Azərbaycan xalqının türk mədəniyyətinə bəxş etdiyi qüdrətli söz ustalarından biridir: "Böyük şairin elmi-fəlsəfi düşüncəsinin əks olunduğu ədəbi irsi qədim köklərə malik olan türk mədəniyyəti və ədəbiyyatı tarixində xüsusi yer tutur. Nəsiminin şeirləri müxtəlif dillərdə yayılaraq oxunub".

Tədbirdə Nəsimi şeirlərinin on beş dilə tərcüməsinin yer aldığı və TÜRKSOY tərəfindən nəşr olunan "İmadəddin Nəsimi dünya dillərində" kitabı da təqdim edilib. B.Çakıcı deyib: "Kitab türk dünyasının böyük şairinin misilsiz ədəbi irsinin dünya oxucusuna tanımaq məqsədilə nəşr edilib. Topluda şairin rumın dilinə tərcümə edilmiş şeirlərinin də yer alması Moldova poeziyasevərlərini Nəsiminin əsərlərini oxumaları üçün yaxşı bir fürsət yaradır".

Kitab tədbirdə iştirak edən xarici ölkələrin Moldovadakı diplomatlarına, TİKA, Türk Hava Yolları təmsilçilərinə, Moldova Azərbaycanlıları Konqresinin sədri Vüqar Novruzova təqdim edilib. Sonra diplomatlar təşəkkür çıxışları ediblər.

Tədbir çərçivəsində moldovalı rəssam Mariya Sklyarenkonun İmadəddin Nəsimiyə həsr etdiyi rəsm əsərlərinin yer aldığı "Dünya sevgi ilə yaradıldı" sərgisi də nümayiş etdirilib.

"Nəsimini anma ili" çərçivəsində daha bir tədbir Moldovanın Qaqauz Yeri muxtar bölgəsində – Komrat Universitetində təşkil edilib.

Yubileylə bağlı tədbirlər davam etməkdədir.

Hazırladı:
M.MÜKƏRRƏMOĞLU,
"Xalq qəzeti"